

Saxo Grammaticus

Danmarks krønike

oversat af
Fr. Winkel Horn

BOG 16:

Knud den Sjette

Da Ligfærden var til Ende og Kongen stedet til Jorden med den største Ære, begav Knud sig efter sine Raadgiveres Tilskyndelse hurtigst muligt over til Jylland for at faa sin kongelige Magt og Myndighed stadfæstet og tage sin Faders Krigsfolk i Ed. Kongenavnet havde han jo ikke nødvendig at søge, eftersom han forlængst var bleven salvet og kronet. Paa Viborg Ting tog Folk imod ham med al mulig Velvilje, paa Urnehoved Ting var der nogle, som hemmelig var ham fjendske, men dem fik han snart Bugt med, og de andre tog da ogsaa venlig imod ham, saa at han med Landsens Folks Samtykke blev anerkjendt som Arving til Riget.

Imidlertid begyndte Skaaningerne, glade over, at Valdemar var død, igjen at give deres Frækhed frie Tøjler og krævede Bøder af Stormændene for Nederlaget ved Dysieaabro, hvor saa mange havde mistet kjære Frænder og Venner. En Mand ved Navn Aage Tuesøn pustedede med sin forgiftige Tale til Ilden og fik atter det dæmpede og næsten helt slukkede Oprør i Skaane til at bryde ud i lys Lue. For at forebygge denne Ulykke begav Absalon sig over til Skaane, hvor han paa Tinge talte frimodig til den ondsindede Almue, men uden at udrette noget, thi den forlod ham og begav sig hen til Hovedmændene for Oprøret, der holdt Ting et andet Sted og var saa overmodige og uforskammede, at de red omkring og stævnedede hele den skaanske Almue til at møde bevæbnet samme Steds igjen, naar Saatiden var omme, for at væрге sin Frihed. Absalon fandt det derfor raadeligst at begive sig over til Sjælland igjen, og som Følge af, at han drog bort, tog Almuens Dumdristighed og Grumhed yderligere til. Den overfaldt Thords og Esberns Gaarde, som den først plyndrede og derefter stak Ild paa, og i de følgende Dage gik adskillige andre af den skaanske Adels Gaarde ogsaa op i Luer.

Hovedmændene for Oprøret lod nemlig Bønderne tilfredsstille deres Lyst til at ødelægge Stormændenes Gods for at gjøre dem saa meget dumdristigere og mere opsatte paa at gaa ivrig og gladelig til Værks ved Udsigten til det skjønne Bytte og den Løn, de kunde vente sig for deres Anstrængelser. Adskillige af Adelsmændene overgav derfor af Frygt for, at der vilde blive øvet samme Vold og Overlast imod deres Gaarde som imod deres Standsfællers, alt, hvad de ejede og havde, i deres Venners Varetægt; en Del gik om Bord paa Skibe og stak i Søen, fordi de holdt for, at deres Liv og Velfærd var sikrere dér end paa deres Gaarde; en Del søgte Trøst og Husværelse hos Absalon. Da Knuds og Absalons Ryttere saa, at det gik dem lige saa ilde som deres Herrer, besluttede de at væрге sig med Vaabenmagt imod den Vold

og Overlast, der tilføjedes dem. Hovedmændene for Opstanden, som under de sidste Optøjer havde faaet at mærke, at de ingen Vegne kom, naar de ikke havde en Anfører, indkaldte nu fra Sverige en Mand ved Navn Harald, der vel var af kongeligt Blod, men baade sløv og daarligt skaaren for Tungebaandet og i det hele taget ganske uskikket til at være Konge, eftersom Naturen eller Lykken i ingen Henseende havde skjænket ham noget Fortrin med Undtagelse af hans fornemme Herkomst, saa jeg skal lade være usagt, om Svenskerne havde størst Skam af at sende saadan en Mand eller Skaaningerne af at tage imod ham.

Stormændene blev imidlertid bestyrtede og forfærdede, da dette rygtedes, og efter som Rygterne om Fjendens Fremrykning lød forskjellig, skikkede de Bud til Absalon, snart med Opfordring til at komme over og hjælpe dem, snart med Paalæg om, at han skulde blive borte med hele sin Styrke, da Harald endnu ikke var falden ind i Landet. Da han omsider brød ind i Landet med de Krigsfolk, han havde faaet af Kong Knud af Sverige og Birger Jarl, strømmede Almuen ivrig til ved Rygtet om den nye Høvding, den havde faaet, og der samledes en utrolig Mængde Folk om ham. I Tillid til denne sin Stridsmagt truede han Lundeboerne, som lukkede deres Porte for ham, med at ødelægge Byen. Som Følge heraf skikkede adskillige af Stormændene Bud til hinanden, de samledes, og efter at have sat Mod i hinanden slog de Lejr ved Lommeaa, medens andre af Kongens Krigsfolk undlod at møde, idet de lod, som om de ikke vidste noget om, hvad der gik for sig. De, der havde samlet sig, var imidlertid saa opsatte paa at komme til at slaas, at de uden at ænse nogen Fare og opfyldte af Foragt for Bønderne, uden Hensyn til, at de selv var saa faa, gav Hestene slappe Tøjler og uden ordentlig Anførsel sprængte ind paa Fjenderne, alt hvad Remmer og Tøj kunde holde. Ved dette Angreb gjorde Fjenderne, de stormede løs paa, dem mindre Skade end Vinden, som de havde lige stik imod sig, thi den var saa stærk, at den i Farten rev Skjoldene fra dem, men Bønderne turde ikke engang holde Stand, da de kom farende imod dem, og Bondehæren, som var mere mandstærk end modig, blev saaledes slagen uden Blodsudgydelse, og det er ikke saa lige at afgjøre, om de havde mest Skam eller Skade deraf. For at komme hurtigere af Sted paa den Flugt, de greb til, førend de tænkte paa at slaa fra sig, skammede Bønderne sig nemlig ikke ved at kaste baade deres Skjolde og Vaaben, som de ikke trøstede sig til at gjøre Brug af. Efter at de dels var bleven dræbte, dels tagne til Fange, flyede Harald hjem til Sverige tillige med Aage, der havde faaet ham til at trage efter Kronen. Hvad Lundeboerne angaar, hjalp de ingen af Parterne, men afventede Krigens Udfald, for saa at holde med dem, der gik af med Sejren. Da de saa', hvem der havde haft Lykken med sig, begyndte de at haane de overvundne, som om det var dem, der havde vundet Sejren, og begjærlige efter Ros og Bytte greb de nu efter det, andre havde tilkæmpet sig ved deres Tapperhed.

Bønderne var imidlertid saa frække, at de ikke havde faaet nok af at paaføre Stormændene Krig to Gange; de stævnede atter til Ting og tog ikke i Betænkning at undsige dem for tredje Gang, idet det var deres Agt ved at udrydde hele Adelen at hævne sig for det sviende Saar, der var blevet tilføjet dem, og tilfredsstille den rasende Oprørslyst, de var besatte af, saa halsstarrig holdt de fast ved deres Forsæt, hvad enten det nu var Skam over det Nederlag, de havde lidt, eller Hævntørst, der drev dem. Hverken den Ærbødighed, de var disse udmærkede Mænd skyldige, eller Mindet om de Nederlag, de havde lidt, kunde afholde dem fra at følge deres Lyst til at gjøre Oprør. Den Fare, der som Følge heraf truede alle de skaanske

Stormænd, afværgede Absalon imidlertid ved skyndsomst at komme over med Sjællandsfarerne. Han begav sig nemlig med vajende Bannere til Stedet, hvor Tinget skulde holdes, og hindrede ikke blot Almuen i at sætte sit oprørske Forehavende i Værk, men satte ogsaa ved de redeligste og retskafneste Kjendelser de Love i Kraft igjen, som den med den største Ubillighed havde kuldkastet. Det hjalp ikke Harald, at han ikke var til Stede, Stormændene fældede alligevel Dom over ham, saa man kan sige, at han blev straffet to Gange af Skaaningerne, en Gang med Vaabenmagt og en Gang ved, at der gik Dom over ham, og det er vel ikke godt at afgjøre, hvilken af de to Straffe der var værst for ham. Almuen var saa langt fra at driste sig til at øve Fjendtligheder, at den nedlagde Vaabnene og lod, som om den slet ikke havde haft ondt i Sinde, blandede sig imellem Absalons Folk, som om den kun var kommen for at holde Ting i al Fredelighed, og gav ivrig sit Bifald til Kjende ved hver enkelt Kjendelse, han fældede, skjønt den var alt andet end glad derved. Saaledes gjorde dette Ting Ende paa det skrækkelige og langvarige Oprør, og Almuen har aldrig siden dristet sig til at prøve paa at sætte sig op imod Adelen.

Imidlertid havde Knud som Følge af Tidenderne om Krigen i Skaane set sig nødsaget til at begive sig fra Jylland over til Fyn, og dér mødte han Esbern, som af sin Broder Absalon var bleven sendt over til ham for at meddele ham, at de kongelige havde sejret. Da Kongen uventet mødte ham, troede han, at han havde sørgeligt nyt at melde, blev urolig og turde knapt se paa ham, saa bange var han for, hvad han vilde faa at høre. Da imidlertid ikke blot Esberns glade Ansigt gav ham Haab om, at det stod bedre til, end han troede, men hans Ord yderligere bragte ham det glade Budskab, at hans Folk havde sejret, blev han saare fornøjet og drog over til Skaane. Her gav han Frosteherred til Pris for Brand og Plyndring, og det vilde ogsaa være blevet ødelagt, hvis ikke Absalon, der havde stor Godhed for det, havde lagt sig imellem. Han fik sat igjennem, at de, der havde forbrudt sig imod Kongen ved at slutte sig til Harald, slap med Pengebøder, og det maa vel nok kaldes umaadelig mildt, at han i sin Godhed lod Folk, der havde gjort sig skyldige i den største Forbrydelse, slippe med at bøde for deres Brøde med en ringe Afgift. Dette gav ogsaa de andre Haab om at opnaa Tilgivelse, og ved Absalons kjærlige Forbøn lod Kongen sig formilde og gav saaledes et herligt Vidnesbyrd om sit Maadehold, idet han for en eneste Vens Bønners Skyld gav Afkald paa den Hævn, alle havde gjort sig fortjente til ved deres Brøde. Den dydige unge Mand havde sandelig ikke fortjent, at en fremmed Fyrste lagde Snarer for ham!

Det gjorde nu alligevel Kejseren, thi han skikkede gjentagne Gange Sendemænd til ham med Paalæg om, at han skulde indfinde sig ved hans Hof for at søge hans Venskab, som hans Fader havde gjort før ham. Efter sine Raadgiveres Tilskyndelse skrev Knud imidlertid tilbage i de høfligste Udtryk og undskyldte sig med, at han endnu var saa ny i Regeringen. Hans Raadgivere var nemlig ganske paa det rene med Kejserens Snedighed og skjønnede grant, at han lagde an paa at besnære Sønnens Enfoldighed med den samme Træskhed, som han i sin Tid havde lokket Faderens Lettroenhed i Garnet med. Saa skikkede Kejseren et Brev fuldt af Trusler til ham og lod ham vide, at han vilde tage Riget fra ham og give det til en anden, men Kongen nøjedes med at svare tilbage, at før end han tog Riget fra ham, maatte han vel først finde en, der havde Lyst til at tage Danmark som Len af ham, ved hvilket dristige Svar han ikke blot spottede hans Trusler, men ogsaa gav til Kjende, at han nærede den største Tillid til

sine Undersaatter. Da Kejseren indsaa, at han ingen Vegne kom paa den Maade, fik han Sigfried, som var gift med Kongens Søster, til at prøve paa ved Overtalelser at opnaa, hvad han ikke selv formaaede ved sine Breve. Han rejste til Danmark, og efter at have fortalt Kongen, hvor højt han elskede ham for Svogerskabets Skyld, og hvad Kejseren var for en mægtig Mand, begyndte han at forestille Absalon, Sune og Esbern, der var de eneste af Kongens Raadgivere, som var sammen med ham og Kongen, hvor stor Troskab de skyldte Knud, hvis Formyndere de var, og hvor stor Tillid hans Fader havde vist dem. Han bad dem derhos om dog endelig ikke under Skin af at være hans Venner at optræde, som om de var hans Fjender, ved at opfordre deres Myndling, som var betroet til deres Varetægt og som baade var ung af Alder og uskikket til at raade sig selv, til at kaste sig ind i en besværlig Krig, der oversteg hans Kræfter. Paa den Maade vilde de under Paaskud af at værne om hans Frihed skille ham ved Riget; hellere burde de give ham gode og nyttige Raad og ikke anse det for en Skam for ham at give sig ind under det romerske Riges Kejser. Hertil svarede Absalon, at der ingen Tvivl var om, at han med Glæde vilde give Knud de bedste Raad, han vidste; han ønskede ogsaa, at han skulde søge Kejserens Venkab, men paa saadanne Vilkaar, at det intet Skaar gjorde i hans egen Ære og Højhed. Valdemar havde nemlig ogsaa søgt Kejserens Venkab, men aldrig havde nogen været falskere og mindre ordholdende over for ham end Kejser Frederik. For Resten burde Sigfried vide, at Knud herskede over sit Land med samme Ret og Frihed som Kejseren over det romerske Rige. Nu blev Sigfried vred og gav sig i sit Overmod til at overøse ham med Trusler, men Absalon svarede: "Maaler du Danmark med samme Alen som dig selv, og bilder du dig ind, at det vil være den letteste Sag af Verden for Kejseren at tage Danmark, naar det behager ham, som han kan tage Thyringen? Pak dig strax og sig til din Kejser, at Danekongen ikke agter at vise hans kejserslige Majestæt den ringeste Hørighed og Lydighed". Jeg synes, at Manden ærlig havde fortjent den Foragt, der saaledes blev vist ham, eftersom han tog mere Hensyn til en fremmed Fyrste end til sin egen Maag og paatog sig en Sendefærd, der gik ud paa forsmædeligt at skille Danmark af med dets Frihed.

Da Kejseren fik den Besked, fattede han Nag til Knud for den Foragt, han viste ham, men da han ikke kunde paaføre ham Krig, maatte han nøjes med at hade ham i Steden for at hævne sig paa ham med Vaabenmagt. Han opgav dog ikke Haabet om at faa Danmark i sin Vold, men holdt det for raadeligst at vente, til der blev Borgerkrig i Landet, i Haab om, at han, naar danskerne blev splidagtige indbyrdes, vilde kunne overvinde dem med ringere Fare for sine egne Folk. Da han imidlertid mærkede, at den ønskede Lejlighed lod vente paa sig, henvendte han sig til den vendiske Hertug Bugislav, som nylig havde taget Arv efter sin Broder Kazimar, da denne var død barnløs, og søgte ved mangfoldige Gaver og Løfter om Guld og grønne Skove at faa ham til at yppe Krig med Danmark. Bugislav var ikke klogere, end at han kun alt for villig laante øre til Kejserens Opfordring, men da han ikke aabenlyst turde erklære Danmark Krig, søgte han først Paaskud til at komme i Strid med sin Morbroder Jarimar, Statholderen paa Rygen, og foretrak saaledes Kejserens Tjeneste for Hensynet til, hvad han var sin nære Frænde skyldig. Da Knud fik Nys herom af Jarimar, sendte han strax Bud til Bugislav med Forespørgsel om, hvad Grunden var til, at han saaledes pludselig brød Freden. Bugislav svarede, at han ikke tænkte paa Fjendtligheder imod Kongen eller Danmark, men blot vilde hævne sig for, hvad Jarimar havde forbrudt sig imod ham, hvorhos han bad om, at

den Uenighed, der var imellem dem, maatte hlive forelagt Kongen af Sendemænd fra begge Parter, for at han kunde dømme dem imellem, saa vilde han imidlertid lade Vaabnene hvile; han vilde meget gjerne have, at Kongen skulde stifte Fred imellem dem, sagde han, og søgte i det hele taget ved fagre Ord at give det Udseende af, at han mente det ganske ærlig. Kongen, som ikke anede, at han pønsede paa Svig, berammede Tid og Sted, for at han kunde dømme i Sagen, og paa Samsø, hvortil han havde stævnet en stor Del af Rigens Adel, ikke blot for at drøfte denne Sag, men ogsaa for at faa Rigets verdslige Love forbedrede, modtog han begge Parters Sendemænd. De forebragte, hvad de hver for sig havde at sige, men da Beskyldningerne imod Jarimar mere syntes at være løs Snak end grundede paa Sandhed, og Sagen ikke kunde optages til Doms, fordi de paagjældende selv ikke var til Stede, lovede og besvor Bugislavs Sendemænd af egen Drift, at deres Herre skulde give Møde, saa snart det maatte behage Kongen. Sendemændene var saaledes ikke mindre snedige og opsatte paa at føre Kongen bag Lyset end han, som havde udsendt dem, og Kongen var da ogsaa troskyldig og uforsigtig nok til at fæste Lid til deres Løfter, hævede strax Mødet og begav sig over til Jylland.

De tapreste af Skaaningerne og Sjællandsfarerne kærede imidlertid over den langvarige Ro og Lediggang. Det alt for stilfærdige Liv, de førte, havde allerede begyndt at gjøre dem dorske, sagde de, og det langvarige Velleved havde slappet deres Mod, som i Kong Valdemars Tid næsten hele Aaret rundt var blevet øvet og hærdet ved alskens krigerske Tog og Idrætter, og det følger jo af sig selv, at ligesom Krigeres Mod og Kræfter anspændes og holdes i Aande, naar de faar Lejlighed til at bruge dem, saaledes svækkes og sløves de, naar de skal gaa ledige. For at holde Krigsfolkenes Tapperhed ved lige blev det da bestemt, at der skulde foretages et Hærtog imod Esterne.

Bugislav havde imidlertid paa Kejserens Opfordring samlet Krigsfolk ikke blot hjemme i sit eget Land, men ogsaa vidt og bredt i Nabolandene og havde faaet skaffet en Flaade paa fem Hundrede fuldt rustede Krigsskibe til Veje for at gaa mod Rygen. Den Stridsmagt mente han, at ingen Fjende vilde kunde modstaa, og han skikkede da strax en Mand ved Navn Bugislav som Sendemand til Kejseren for at melde ham, at han havde samlet saa stor en Hær imod Danmark, at der ingen Tvivl kunde være om, at Knud vilde opgive Haabet om at kunne staa sig imod den og hurtigst muligt give sig ind under det romerske Rige. Det Tilsagn blev Kejseren glad over, han priste Bugislav og gav Sendemanden kejserlige Gaver.

Jarimar blev nu imidlertid forskrækket over den Krig, der saa pludselig og uventet var for Haanden, og sendte Bud til Absalon, som opholdt sig paa Sjælland, for at lade ham vide, hvilken stor Fare der hang lige over Hovedet paa Rygboerne. Absalon sendte med den Ifærdighed, der var nødvendig, naar det gjaldt om at forebygge, at Forbundsføller blev slagne, Breve rundt paa Sjælland og bød enhver, der var i vaabenfør Alder, begive sig til Flaaden, Han samlede store og smaa Skibe, Lastskibe og Krigsskibe imellem hverandre og gav Almuen og Adelen Lov til i Flæng at bemægtige sig de Skibe, de kunde faa fat paa. Det samme Bud lod han udgaa til øerne omkring Sjælland, men Fynboerne og Skaaningerne paalagde han inden sex Dage at indfinde sig i den til Mødested bestemte Havn, ellers kunde de blive hjemme, thi længere Frist kunde der ikke tilstaaes til Forberedelser. Saa ivrig var

imidlertid de, han stævnedes til at deltage i Togtet, efter at efterkomme hans Befaling, at de i den Grad kappedes om at komme hurtig af Sted, at mange kom, før den fastsatte Tid var udløben, og ingen for sent. Knud kunde imidlertid, skjønt der blev sendt Bud over til ham i Jylland, ikke komme til at tage Del i Absalons Foretagende formedelst den lange Vej, han havde, og den knappe Tid, der var fastsat. Fynboerne mødte kun med sex og Skaaningerne med fjorten Skibe; de andre kunde ikke blive tidsnok færdige. Man kunde synes, at de fortjente at lastes, fordi de mødte saa overmaade faatallige, men det tjener dem jo noget til Undskyldning, at de havde saa lang en Vej. Det var Dagen før Pinse, at Absalons Flaade samledes i Havnen, hvor han havde stævnet den til at møde, og for ingen Tid at spille brød han endnu samme Dag op og sejlede til Hiddensø. Dér kom nogle Sendemænd fra Rygboerne Flaaden i Møde og bad den blive liggende, til man kunde faa at vide, paa hvilken Kant af Rygen Fjenderne agtede at gjøre Angreb. Bugislav havde nemlig lagt sig ind under Kostø, der ligger ud for Rygen, men skjønt han var saa tæt ved Fjendens Land, kunde han ikke dy sig for at lade Ædruelighed vige Pladsen for Drukkenskab og dækkede saaledes op for sine Folk med Mad og Drikke, at man snarere skulde tro, han var kommen for at gjøre Gilde for dem end for at føre Krig. Absalon gjorde, som Sendemændene bad ham, og da de Dagen efter kom igjen og meldte, at Bugislav vilde gjøre Landgang lige over for Strelø, tog han strax Banneret og lod sig, skjønt Mørket allerede var ved at falde paa, hurtigst muligt sætte i Land i en Baad, stævnedes ved en Herold Styrmandene til Krigsraad og lod i største Hast sende Bud omkring til alle Krigsfolkene, som han ved sine Opmuntringer fik gjort umaadelig ivrige, idet han lod dem vide, at han i en Drøm havde faaet sikker Forjættelse om Sejr. Krigsfolkene svarede da ogsaa, at de ikke ønskede andet, end at det maatte komme til Slag, og at de ikke tvivlede om, at de, hvis det gjorde det, vilde gaa af med Sejren. Denne deres Fyrighed hidrørte dels fra, at de saa længe havde været vante til at sejre, og dels fra den Danskerne medfødte Tapperhed, saa at de vel fortjente at vinde den Sejr, deres egne Ord forjættede dem. Af Frygt for at komme til at tage fejl af Sejlløbet, da Sundet ikke alle Vegne var lige dybt, ventede Absalon imidlertid til Daggry, og da han saa vilde lette, blev han forsinket noget ved, at Ankeret var gaaet for dybt ned i Sandet, hvilket havde til Følge, at alle de andre forlod ham i deres umaadelige Iver efter at komme af Sted. Han holdt det imidlertid ikke for nogen Tort, at Hæren var kommen forud for ham, thi han saa', at det mere skyldtes hans Opmuntringer end hans Tøven. Jeg holder da ogsaa for, at han med Rette kunde ønske sig til Lykke med at have saadanne Folk, som hellere vilde være med til at gjøre deres Skyldighed ved at skynde sig end til at tøve, fordi han var nødt dertil. Da han omsider slap løs, vandt han imidlertid den Tid, der var gaaet til Spilde, ind igjen ved at lade sine Folk ro saa hurtig, at han næsten havde naaet de forreste Skibe og i sin Iver efter at slaas var lige ved at indhente det forsømte. Saa mødte han imidlertid, medens hele Flaaden saaledes skyndte sig fremad, et Skib, der var udsendt af Rygboerne for at lade ham vide, at han helst maatte mindske Farten noget, thi Bugislav laa endnu ved Kostø, og det var uvist, hvor han vilde gjøre Landgang; Jarimar laa ogsaa med sine Folk og ventede paa, hvor Fjenden vilde gaa i Land. Absalon lagde da en Dæmper paa sin Ivrighed og sejlede ind til Drigge; dér kom der Bud til ham med Melding om, at Fjenden var sejlet hjem, men det var en Fejltagelse, thi Sendebudene var bleven ført bag Lyset af en Taage, der var kommen op. De bad ogsaa Danskerne om at begive sig til Havnen

ved Darsin og lovede dem, at de dér skulde træffe Jarimar med hele den rygiske Hær, saa de kunde raadslaa om, hvad der videre var at gjøre. Da de kom did og hverken traf Jarimar eller nogen af hans Folk, sendte Absalon Niels Falstring, der var kyndig i det vendiske Sprog, til Jarimar for at faa at vide, hvor Fjenden var bleven af. Saa snart han var borte, roede Absalon i en Baad ind til Land for at holde Gudstjeneste, men saa fik han pludselig ved en af Jarimars Venner Bud om, at den pommerske Flaade var under Opsejling, den var allerede saa nær, at man vilde kunne se den, hvis den tætte Taage ikke hindrede det. Han kaldte derfor strax dem tilbage, som bar Messeskrudet, og lod hurtig Flaaden lægge ud paa Dybet for at møde Fjenden, thi nu vilde han ikke tjene Gud med Bønner, men med Vaaben, og vi kan vel heller ikke tænke os noget Gud mere velbehageligt Offer end saadanne ugudelige Menneskers Undergang. Det var imidlertid mindre Pommerinkernes Agt pludselig at gjøre Indfald i Fjendens Land end ved at sejle omkring snart hist og snart her at drive Gjæk med Rygboernes Rytteri, der skulde hindre dem i at gjøre Landgang. Da de fik øje paa den danske Flaade, troede de, at det var Borvin der kom dem til Undsætning med sine Folk fra den vestre Del af Venden, thi formedelst Taagen kunde de hverken se, hvor mange Skibe der var, eller hvorledes de saa' ud, og det kunde heller ikke falde dem ind, at Danskerne, der havde hjemme saa langt borte fra Venden, kunde være naaet did i Løbet af saa kort Tid, saa meget mere som deres Spejdere i deres overvættets Tryghed ikke passede deres Tjeneste med synderlig Omhu. Siden holdt Bugislav derfor for, at det maatte være den rygiske Flaade, der kom, og han bød da, at halvandet Hundrede Smaaskibe skulde omringe den, medens Resten af Flaaden lagde sig i Slagorden og kastede Anker; de Skibe, der var bestemte til at føre Levnedsmidlerne paa, og som var noget større end Langskibene, lod han lægge sig imellem disse og Land, for at det skulde tage sig ud, som om der var flere Krigsskibe, end der i Virkeligheden var; Sune lod sig da ogsaa narre deraf og troede, at Bugislav havde faaet Undsætning af Tyskerne, men da Taagen omsider begyndte at lette, og Absalon saa' Fjendernes Smaaskibe sejle forbi ham, sagde han skjemtende, at de ikke alle skulde slippe uskadte hjem igjen. Han opmuntrede nu sine Stalbrødre af al Magt og var som Anfører den første, der sejlede ind paa den fjentlige Flaade og angreb den. Da Sune foreholdt ham, at de havde faaet Undsætning af Tyskerne, og at han derfor ikke burde fare for hastig frem, men mindske Roningen og lade Krigsfolkene væbne sig, sagde han, at der slet ingen Grund var til at tøve, thi Fjenden var saaledes indestængt, at han hverken trygt kunde indlade sig i Kamp eller give sig paa Flugt med Udsigt til at slippe godt derfra; der var derfor intet til Hinder for, at de strax sejrede over ham. Da Sune imidlertid blev ved med sine Advarsler, begyndte Absalons Krigsfolk at iføre sig deres Rustninger, medens en Del blev ved med at ro. Fjenden mærkede endnu intet til, hvad de tog sig for, thi den stærke og vedholdende Taage hindrede ham deri. Da de kom nærmere, kunde de danske Ungersvende imidlertid hverken finde sig i at tøve eller tie længer, de hejsede Bannerne og dydede sig heller ikke for at give deres Kampiver Luft ved hørøstet at istemme en Sang. Absalons Banner, som altid plejede at jage Fjenderne paa Flugt, saa snart de saa' det, røbede Venderne, at Danskerne var der, og betog dem ganske Modet til at slaas. Under Angst og Bæven lettede de Anker og sejlede bort med Flaaden over Hals og Hoved, og det Stykke Vej, de havde været lang Tid om at sejle, tilbagelagde de nu i Løbet af nogle faa Timer. En utallig Mængde af dem, som ikke kunde

komme hurtig nok af Sted, enten fordi Skibene var for store eller fordi det tog for lang Tid at faa Ankrene ind, sprang over Bord og vilde hellere omkomme i Bølgerne end falde for Sværd. Det gik saa hurtig, at man næsten i samme Nu saa' deres Skibe fulde af Mennesker og helt tomme. Det hjalp dem ikke, da de var sprungne over Bord, at de prøvede paa at svømme, thi Hvirvlerne i Vandet trak dem til Bunds, og dér blev de stikkende i Dyndet. Hvor angst og bange maa de Mennesker ikke have været, siden deres Rædsel var saa stor, at den ikke engang tillod dem at tænke paa at bjærge Livet! Atten Skibe sprang læk som Følge af, at saa overvætted mange strømmede over paa dem, og gik til Bunds med dem, der havde søgt at bjærge sig paa dem. Kun faa havde Mod til at bie paa Fjenden. En var saa angst, at han bar sig ligefrem latterlig ad, thi da han ikke turde følge sine Stalbrødres Exempel og springe over Bord og heller ikke vilde lade sig slaa ihjel af Fjenden, tog han et Stykke Skibstov og slog det om Halsen paa sig som en Strikke og hængte sig, hvilket adskillige af Danskerne til at begynde med undrede sig over, men siden gjorde Nar ad. Danskerne begyndte imidlertid i deres Begjærlighed efter at gjøre Bytte at sløje af med Forfølgelsen. Absalon lagde dem, idet han sejlede forbi dem, paa Sinde, at de hellere burde forfølge Fjenden end søge Bytte, og skjönt han kun fik syv Skibe med sig, aflod han ikke med at forfølge hele den flygtende Flaade med den tillidsfulde Forvisning, hvormed han saa tit havde jaget Fjenden af Sted foran sig, at naar Folk flygter, tænker de ikke paa, hvor faa der forfølger dem, men blot paa, hvor tapre de er. Mandskabet paa næsten hundrede Skibe opgav alt Haab om at slippe bort til Vands og søgte ind til Land og spredte sig vaabenløse og rædselslagne rundt om i tykke ødeskove. Jarimar, der var i høj Grad opsat paa at værge sit Fædreland, tørstede ogsaa mere efter Fjendeblood end efter Bytte. Fem og tredive Skibe med den fjendtlige Adel om Bord roede alt, hvad trække kunde, for at slippe bort fra Absalon, men da Mandskabet saa', at der kun var syv Skibe efter dem, syntes det, at det ikke blot var bedrøveligt, men ogsaa en Skam at fly, og mindskede derfor et Par Gange Farten, som om det agtede at give sig i Kamp med Danskerne. Absalons Venner opfordrede ham til at vente, til den øvrige Flaade kom til, men han vilde paa ingen Maade mindske Farten og blev ved at sejle efter dem, han holdt mere af at drage sig sine Fjenders Angst end sine Stalbrødres Hjælp til Nytte, sagde han. Da det gik op for Venderne, tabte de i den Grad Modet, at deres Frygt fuldstændig fik Overtaget over deres Skamfølelse, og de gav sig til at kaste Heste og Rustninger over Bord for ved at lette Skibene at sætte dem bedre i Stand til at komme hurtig af Sted, hvorhos de brugte Aarerne endnu ivrigere end før, til de omsider naaede Peenemünde, hvor deres vedholdende Flugt fik Ende, da de fandt et Tilflugtssted dér. Absalon, som uden Rast havde forfulgt dem lige dertil, vendte nu ved Aftentide tilbage til sine Stalbrødre, der havde været optagne af at gjøre Bytte. Han vilde ikke engang have sin Del af det, thi han holdt det for mest prisværdigt, at han høstede Ære og Krigsfolkene Bytte. Af de fem Hundrede Skibe, som den fjendtlige Flaade bestod af, slap fem og tredive bort, atten sprang læk og sank, og Resten faldt i Danskernes Hænder. Det var altsaa den Dag, da Fjendernes Flaade fuldstændig blændedes af den Glans, der udstraalede fra Absalon, og enten maatte fly eller gaa til Grunde, den Dag, der gjorde Ende paa de mange Rædsler og saa mange Farer for dem, der færdedes paa Søen, befriede Sjællands Havne og østersøen for Sørøvernes ulykkesvangre Angreb, nødte de vilde og grumme Barbarer til at bøje sig under Aaget og gjorde vort Fædreland, som hidtil knap nok

havde kunnet værge sin egen Frihed, til Herre over Venden. Det var en vældig og mageløs Sejr, som i Bund og Grund gjorde det af med hele Fjendens Magt. Og medens den kostede Venderne en Mængde Blod, kostede den Danskerne slet intet; der faldt kun fire Rygboer, og det er endda uvist, om de faldt for deres Stalbrødres eller for Fjendernes Spyd. Dagen efter ankom der atten skaanske Skibe, og Absalon, som lagde mindre Vægt paa deres Sendrægtighed end paa deres gode Vilje, bød, at de skulde være med ved Byttets Deling mellem Sejherrerne.

Da han dernæst var opsat paa at faa at vide, hvad Venderne nu havde i Sinde, greb han til et snildt Middel til at komme under Vejr hermed. Under Paaskud af det gode Venskab, der før havde hersket imellem Danskerne og Bugislav, skikkede han nemlig Sendemænd til ham, der skulde foreholde ham, hvor troløst han havde baaret sig ad, og opfordre ham til at formilde Kongens overvættes Harme ved at gjøre sig al mulig Flid for at forsone ham. Bugislav lod, som om han ikke tog sig det store Nederlag nær, som han havde lidt, priste Absalon for den Venlighed, han viste ham, og lovede, at han vilde følge hans Raad. Den vendiske Almue derimod havde faaet en saadan Skræk i Blodet som Følge af, at den saaledes var bleven jaget paa Flugt, at den ikke engang skammede sig ved at flygte paany, rædselsslagen som den blev ved Synet af Skibet, Sendemændene var om Bord paa. Absalon holdt nu for, at det vilde tage sig anseligst ud, at han sendte en fornem Mand til Danmark med Bud om de Bedrifter, han havde øvet, inden Rygtet om dem naaede did. Han lod derfor en højbaaren Fynbo ved Navn Tage sejle til Danmark med Bugislavs Telt, der var tilfaldet Absalon som hans Del af Byttet, for at han ikke blot kunde meddele Kongen Sejren, men ogsaa til Stadfæstelse forevise ham dette herlige Bytte. Han paalagde ham ogsaa at opfordre Kongen til at gjøre et nyt Tog imod Venderne inden Høsten, for at de ikke skulde faa Tid til at samle nye Stridskræfter. Knud stævnede strax Jyderne til Ting i Viborg og lod Tage dér gjøre Rede for den Bedrift, Absalon havde udført, for at den, som havde bragt Bud derom, selv kunde opmuntre dem til den forestaaende Krig, og det gjorde han saaledes, at alle fik den største Lyst til at gaa ud med Flaaden.

Da Kejseren fik Bud om det store Nederlag, Bugislav havde lidt, og fik at vide, at den Bedrift var bleven øvet udelukkende under Absalons Anførsel, opgav han ikke blot alt Haab om at kunne underlægge sig Danmark, men tabte ogsaa ganske Modet til at angribe det, idet han slet ikke stolede paa sine egne Kræfter, da han ingen Vegne var kommen ved fremmedes Hjælp. Rygtet om Sejren naaede ogsaa med utrolig Hurtighed ned til Byzanz, hvilket Absalon senere fik at vide af nogle af sine Ryttere, som paa den Tid gjorde Krigstjeneste der nede.

Den ny Afgrøde afhjalp imidlertid Fjendernes Mangel paa Levnedsmidler, thi da det trak ud med Kongens Afrejse, benyttede de sig med overmaade stor Nytte deraf til at forsyne deres Byer med Kornforraad. Volgasterne blev dog saa forskrækkede over Rygtet om dette Tog, at de fyldte de dybere Steder i Peenefloden op med en Mængde Sten for at spærre Skibene Adgangen til deres Mure. Absalon var saa opsat paa at faa dem bort igjen, at han for at faa de unge Mennesker med sig ikke betænkte sig paa at springe ud i Vandet og tage Sten op, og han fik da ogsaa Flodlejset saa vidt ryddet, at det blev sejlbart, og Flaaden kunde løbe ud, skjönt Byfolkene havde stillet deres Blider saaledes, at de lige netop bestrøg de Steder af

Floden, hvor Stenene laa. Efter at disse Hindringer var bleven ryddede af Vejen fra Indløbet, var det en let Sag for Danskerne at sejle ind imod Byen og omringe den. Belejringen begyndte altsaa, men de mange Pæle, der var rammede ned i Vandet til Værn for Byen, hindrede dog Skibene i at lægge helt ind til den. Denne Vanskelighed var de tapre danske Ungersvende saa opsatte paa at overvinde, at de ikke tog i Betænkning at ro ind til Pælene, springe i Vandet og vade videre frem, skjønt Byfolkene paa nært Hold overdængede dem med deres Kastespyd og skjød paa Skibene længere ude med deres Blider, saa at det gjaldt om at undgaa de vældige Stenkast, thi at værge sig imod dem ved at bøde for sig lod sig ikke gjøre. Skibene var derfor i en vanskelig og farlig Stilling, thi de laa tæt sammen, og Stenene, der blev udslynget imod dem, var overmaade store, man maatte stadig sno og dreje sig for at gaa Ram forbi, thi Vaaben og Værge kunde ikke hjælpe til at undgaa Blidekastene. Da Absalon var gaaet midt ud paa sit Skib, hvor han ved stadig at vende sig undgik Stenene, fik en Vender øje paa hans Skjoldmærke, hvorfor han gav dem, der stod for Blidekastningen et Vink, pegede paa ham og sagde, at ham skulde de skyde paa. Saa var der en, som spurgte Absalon, om han lagde Mærke til, at Venderen pegede paa ham, hvortil han svarede, at han nok saa', i hvor høj Grad hans Liv laa ham paa Sinde, ved hvilket skjemtfulde Svar han paa én Gang sigtede baade til Fjenden og den, der advarede ham. Det kan man kalde en uforfærdet Mand, som, medens hans Liv staar paa Spil, kan skjemte med Faren! Saaledes faar man, naar Nøden er størst, de sikreste Beviser paa en Mands Tapperhed og Bestandighed.

Da man ingen Vegne kom med at tage Byen med Storm, fandt Esbern paa en anden Maade at angribe den paa. Han lod nemlig et usædvanlig stort Skib fylde med forskellige brændbare Sager og drive for Vinden ind imod det Sted af Muren, der var lettest at stikke i Brand, men det stødte paa en Pæl, der var skjult under Vandet, og brændte helt op med alt det Tømmer, der var derpaa, uden at tilføje Byfolkene nogen Skade, saa at denne ubetydelige Pæl gjorde det af med Haabet om en stor Sejr, og en saa ringe Tilfældighed friede Fjenderne fra den truende Undergang.

Imidlertid pønsede Bugislav paa, hvorledes han med Svig skulde hævne den Tort, der var overgaaet ham, og begjærede under Paaskud af, at han vilde slutte Fred, ved sine Sendemænd en Samtale med Absalon og begav sig derpaa med en stor Skare Ryttere til det fastsatte Mødested. Da Absalon kom ham i Møde med to Skibe, bad han ham om at gaa i Land, de kunde bekvemmere tales ved i et Telt end om Bord paa et Skib, sagde han. Da Absalon for at efterkomme hans Anmodning vilde gaa fra Borde, lykkedes det dog en højbaaren Nordmand ved Navn Erling at holde ham tilbage ved at fortælle ham en fæl Drøm, han havde haft, og forudsige ham, at Fjenderne ganske sikkert vilde svige ham, i Fald han gav sit Liv i deres Vold. Absalon lyttede til hans Ord som til en Advarsel, Himlen paa en underfuld Maade havde ladet ham blive til Del, og da Bugislav igjen opfordrede ham til at komme til ham, svarede han, at en Ærkebiskop var mere end en Hertug, og at det ikke sømmede sig, at den, der var højest paa Straa, søgte sin Undermand. Saaledes berøvede han ved at foreholde ham hans ringere Stand sin Fjende Lejligheden til at øve Svig imod sig. Bugislav brød da pludselig op igjen under Paaskud af, at der var ham for trangt om Bord paa Skibet, og røbede saaledes, at han virkelig pønsede paa Svig, thi medens han ellers altid plejede at søge Absalon paa hans Skib, skyede han det nu, slagen af sin onde Samvittighed, som et Sted hvor Døden hang

ham over Hovedet. Absalon begav sig atter ud til Flaaden, glad over, at han havde fæstet mere Lid til Erlings Drøm end til Fjenden.

Danskerne havde imidlertid besluttet at hærje Landet, hvilket de holdt for raadeligere end at ødelægge en enkelt By, og da de nu havde Vanskelighed ved at komme over den smalle Bro, angreb Byfolkene dem med en Mængde Smaaskuder. Absalon og Kongen sendte strax nogle Bueskytter, som drev dem tilbage, hvorpaa de lagde ind til Land for derfra bekvemmere at angribe Flaaden, og de begyndte nu at overdænge Danskerne, ikke blot med Kastespyd, men ogsaa med Skjældsord, idet de med Raaben og Skrigen skjældte dem for fejge Uslinger, som om de var overvundne. Da de andre Byfolk saa' det, tog de de Baade, de hist og her fik fat i, forlod Murene, de skulde forsvare, og satte over til den anden Bred for at plyndre Teltene, som Danskerne havde ladt i Stikken; disse havde imidlertid, inden de forlod dem, stukket dem i Brand, og formedelst Røgen kunde Volgasterne ikke se Kongens Ryttere, som paa Land ventede paa, at Flaaden skulde komme. Da de nu uventet blev angrebne af dem, blev de saare forfærdede; en Del af dem søgte ud til deres Baade, en Del faldt paa Land for Danskernes Vaaben eller omkom i Floden. Bueskytterne dræbte dem, der vilde svømme bort, og de, der søgte at slippe bort i Baadene, kæntrede, og saaledes fik de deres fortjente Straf, fordi de havde spottet Danskerne, og de, der var i Byen, og som nylig havde smædet Danskerne med falske Beskyldninger for Fejghed, fik nu nok at gjøre med at sørge over deres Bysbørns ynkelige Skæbne, da de blev dræbte lige for deres øjne.

Da Rygtet herom naaede til Usedom, skyndte Folkene dér sig at afbrænde deres Forstæder, for at Fjenderne ikke skulde benytte sig af dem til at stikke Ild paa Bymurene, og ved saaledes frivillig at ødelægge deres Huse skaffede de deres By et mægtigt Værn, saa at det, at de fik færre Huse, øgede deres Sikkerhed inden for Murene. Imidlertid hærjede Kongen Landet og paalagde Absalon at indtage Julin og Skanserne ved Swinemünde. Til den Ende sendte denne sin Broder Esbern forud til Swinemünde med en Del af Flaaden for enten at indtage selve Skanserne, om det kunde føje sig saa, eller afskære Besætningen i dem, indtil han kunde komme did fra Julin. Da Esbern kom, fandt han imidlertid Skanserne tomme, thi Besætningen havde selvfølgelig ikke villet afvente Fjendens Komme, men var hemmelig draget bort, Der blev da stukket Ild paa dem begge. Da Absalon, som nu var bleven færdig med, hvad han havde at gjøre ved Julin, havde faaet Nys herom, ikke blot ved Røgen, han saa' langt borte, men ogsaa ved de Beretninger, han fik af Danskerne, som vendte tilbage derfra, begav han sig atter til Kongen, glad over, at hans Broder ved det Arbejde, han havde gjort, havde befriet ham for en hel Del Besvær. Da Kongen skjønnede, at det vilde blive vanskeligt at indtage de Byer, hvor der var fuldt op af de Ting, de havde Brug for, og at det kun var tomme Huse, han brændte, besluttede han at drage bort igjen og at komme tilbage, naar Høsten var overstaaet, for da, naar Laderne var fulde, at plyndre de Huse, han nu havde fundet øde og tomme. Og da han nu, ikke mindre kjed af de Anstrængelser, det kostede at indtage Byer, end af at brænde tomme Huse, var kommen til Swinemünde for at vende hjem med Flaaden, bød han, at det, der var tilbage af de afbrændte Skanser, skulde jævnes med Jorden, og for at udslette ethvert Spor af dem lod han endogsaa Stenene tage op af Jorden og kaste i Havet, skjønt man næppe kunde røre ved dem, saa varme var de endnu af Branden. Med dette Arbejde endte Togtet.

Efter at have siddet hjemme Høstens Tid over samlede Kongen tolv Tusind Rygboere og drog igjennem Egnen om Tribse, som laa under hans Herredømme, og derpaa drog han for ikke at staa tilbage for sin Fader over Moserne ved Peenefloden og kom til Byen Lübkin. Da han var draget forbi den og agtede sig videre til Demmin, kom han til en By, hvor der var fuldt op af Drikkevarer, og hvor Folkene holdt Gildelag med saa stor Tryghed, at det var, som om de aldeles ingen Grund havde til at frygte for at blive angrebne af Fjenden. Hvilke Sviregaster maa vi ikke tro disse Mennesker var i Fredstid, siden de ikke engang, naar Fjenden stod for Døren, kunde afholde sig fra at svække deres Kræfter ved at hengive sig til Drukkenskab? Derpaa begav Danskerne sig igjen til deres Skibe og spredte sig saa for at gjøre Bytte og stikke Ild paa, thi Kongen havde nu paa Grund af den lange Vej opgivet at drage imod Demmin. Han havde ikke mer end tredive Mand med sig, da en Drabant meldte ham, at en stor Skare Vender holdt en rig Landsby besat, og han sendte derfor Absalon, som tilfældigvis var i hans Følge, did med Halvdelen af de Ryttere, han havde hos sig, for at han skulde komme sine Stalbrødre til Undsætning. Han gjorde, som der blev ham befalet, og for at skjule, hvor faa Folk han havde, bød han sine Ryttere sprede sig, saa at det fik Udseende af, at de var fler, end de var, og for yderligere at bibringe Fjenden et Indtryk af, at der fulgte flere efter, gjorde han et heftigt Anfald. Venderne havde imidlertid allerede rømmet Byen og trukket sig ind i en Skov, og da han her tog et Skjøn over deres Styrke og saa', at hans var deres langt underlegen, vilde han give det Udseende af, at han fik Forstærkning, og lod derfor en Del af sine Folk liste sig hemmelig bort og derpaa vende aabenlyst tilbage, og det gjentog han adskillige Gange. Fjenderne troede derfor, at han efterhaanden fik flere og flere Folk til Undsætning, og da han ikke havde Folk nok til at føre Byttet bort, lod han gjøre et stort Baal og brændte derpaa alt, hvad der fandtes af Forraad i Landsbyen, og lod saaledes det, han ikke kunde drage Nytte af, gaa op i Luer, og saa rigt Bytte var der, at det endogsaa skar dem i Hjærtet, der lavede Baalet, at se saa mange kostelige Ting blive ødelagte. Da det var besørget, begav Absalon sig tilbage til Kongen. Efter at denne havde overnattet foran Lubin, ødelagde han, hvad der endnu var tilbage af Landsbyerne, og lod Rygboerne lægge en Bro over Moserne, som det havde været saa besværligt at komme over; derpaa drog han uden Vanskelighed over dem, og saa gik de om Bord paa Flaaden og lagde ind i Havnen tæt ved Peenefloden. Der maatte de ligge længe paa Grund af en voldsom Storm, og imens skikkede Bugislav Sendemænd til ham for at bede om Fred, som han dog ikke tilstod ham, skjønt han var nødt til at rejse hjem, da Levnedsmidlerne var ved at slippe op.

Efter at have tilbragt Vinteren hjemme lagde Kongen igjen med en stor Flaade ind i Swinemünde og ødelagde Grotswin. Da Jarimar hørte Fjendernes Krigslur og vilde melde Kongen, at de var under Fremrykning, forbød Absalon ham at gjøre det, førend han saa' dem for sine øjne, og han sagde da, at saa var det en vanskelig Sag, han havde paataget sig, thi hvis hans Forbundsfæller som Følge af, at han tav, uventet blev ramte af en Ulykke, vilde man lægge ham til Last, at han ikke havde passet ordentlig paa, og hvis han forhastede sig med at bringe Bud, kunde han faa Ord for at være fejj, saa hvis han kom for tidlig med sit Bud, fik han Skam af det, og tøvede han for længe, fik han Ord for at være efterladende. Danskerne var kun lidet fornøjede med det Bytte, de gjorde der paa Egnen, og Rygtet om de pomerske Rigdomme lokkede dem; de skulde, hed det sig, være overmaade store, og ingen havde

været i Lag med dem før. Der var ingen, som fandt det vanskeligt at give sig ud paa Tog saa langvejs bort, og skjønt det blev sagt dem i Forvejen, at de vilde komme til at døje ondt, lide Sult og være nødte til at drage igjennem øde Egne, fik Begjærligheden efter Bytte Overtaget over Frygten for de Farer, der ventede dem. Det hed sig, at Befolkningen var fejd og kvindagtig, og at der kun fandtes faa Byer og Vaaben i Landet, og da Danskerne var vante til, at Lykken føjede sig efter dem, brændte de af Begjærlighed efter at komme af Sted i Haab om, at de, som havde gjort saa mange heldige Tog, ogsaa denne Gang vilde have Lykken med sig. Da der undervejs ingen Levnedsmidler var at faa, blev ikke blot de belæssede Heste, men ogsaa Fodfolkene, der maatte slæbe paa Levnedsmidlerne, saa udmattede, at deres Kræfter svigtede dem. Enden paa det blev, at de maatte vende om og paa Flaaden gaa tilbage til Julin. Kongen besluttede nu at angribe Camin, idet han foretrak at komme uventet over den frem for at angribe den aabenlyst, og med stedkjendte Vejvisere rykkede han under store Vanskeligheder hurtig frem igjennem ukjendte og uvejbare Skove. Adskillige fo'r vild; kun Sjællandsfarerne og Skaaningerne, som havde Rygboer til Vejvisere, naaede under Anførsel af Absalons Søstersøn Alexander frem til Camin ad den lige og korteste Vej og vilde have indtaget Byen, hvis de ikke havde varskoet Indbyggerne ved at brænde Gaarde af paa Vejen. Da Bugislav, som just paa den Tid opholdt sig der i Byen, saa', hvor faa de var, besluttede han at angribe dem med en stor Styrke. Esbern, som havde øvelse og Erfaring i den Slags Ting, opfordrede Danskerne til at fly paa Skrømt for at lokke Fjenderne saa meget længer bort fra Byen, og de forfulgte da ogsaa længe de flygtende. Til sidst gik det imidlertid op for Bugislav, at det var et Krigspuds, og han kaldte da sine Folk, som var komne i fuld Uorden ved at løbe efter Danskerne, tilbage og overøste dem med Bebrejdelser, fordi de i deres Uforsigtighed havde vovet sig saa langt bort fra Byen. Da Esbern saa' det, kastede han Masken, opgav den forstillede Flugt og vendte sine Bannere imod Fjenden, og saa vidt bragte han det, at Bugislav sprang af sin Hest og med Angst og Bæven flygtede ind i Byen igjen og søgte at bjærge sig ved sin Fodraphed, da han ikke turde stole paa, at han kunde gjøre det med sine Vaaben eller ved Hjælp af sin Hest. Alexander førte derpaa sit Banner ind ad Byens Port, og der var ingen, som drev ham tilbage, thi Fjenderne var saa betagne af Skræk at de ikke engang turde væрге deres Port mod Angreb. De danske Ungersvende lod sig nøje med den Ære, de herved indlagde sig, lagde i Bevidstheden om deres ringe Antal Baand paa deres Mod og foretrak lidt efter lidt at trække sig tilbage i samlet Slagorden frem for yderligere at fortrædige Byen. Efter at de unge havde foretaget dette Angreb, kom Kongen til med Resten af Hæren. Han stod af Hesten tæt ved Muren for nøje at undersøge, hvorledes den lettest kunde tages, men da han igjen havde siddet op og ladet sine Bannere plante rundt om Volden, kom Klerkerne i højtideligt Optog ud til ham med deres Relikvier og paa bare Ben som Tegn paa, hvor sønderknuste og sorigfulde de var, faldt paa Knæ for ham og bad ham, idet de mindede ham om hans fromme Fader, om dog at skaane Kirkerne og ikke brænde Guds Huse sammen med Menneskenes; de besvor ham om ikke at rase saa grumt imod Fjenderne, at han lod de til Guds Tjeneste indviede Bygninger gaa op i Luer, thi ved en saa afskyelig Misgjerning vilde han forspilde al den Fortjeneste, baade han selv og hans Forfædre havde indlagt sig. De tilføjede, at Bugislav krævede sikkert Lejde, saa at han trygt kunde begive sig ud til Kongen. Hertil svarede Knud, at det var hans Agt at kriges med Mennesker, men ikke med Gud, og at

saa sandt den Krig, han førte, var en retfærdig Krig, skulde den ikke besmittes med Helligbrøde. Da Klerkerne saa sagde, at i Fald han brændte den Del af Byen, der laa uden for Murene, vilde de Kirker, der laa imellem Husene, ogsaa gaa op i Luer sammen med dem, lod han for deres Bønners Skyld sin Vrede fare og vilde hellere lade Fjendernes Huse ligge urørte end ødelægge Gudshusene sammen med dem. Glade blev de, da han saaledes for deres Bønners Skyld lovede at skaane Byen, og efter at have takket ham for denne Velgjerning gik de bort, idet de gav deres Fryd Luft i en from Sang.

Da Bugislav havde faaet Tilsagn om, hvad han bad om, søgte han Absalon og bad ham om at møde ham næste Dag tillige med Jarimar, thi han vilde have dem til at mægle Fred imellem sig og Kongen, eftersom han i saa mange Samtaler havde fornummet, at de var hans Venner. Absalon, som mente, at han snarere pønsede paa Svig end sagde sin oprigtige Mening, erklærede, at han ikke vilde gaa i Forbøn for ham paa anden Maade, end at Egnen skulde hærjes med Ild, for at det ikke skulde hedde sig, at de havde draget saa lang en Vej for til sidst at lade sig holde for Nar. Bugislav svarede, at intet af, hvad der laa uden for Murene, hørte ham til, men bad om, at Kirkerne og for deres Skyld de Huse, der laa i Nærheden af dem, maatte blive skaanede. Den Begjæring blev tilstaaet ham, og Resten af Dagen gik med til paa det grummeste at ødelægge de omliggende Landsbyer. Som Følge af de Ulykker og Farer, der true ham, turde Bugislav ikke undlade at holde sit Løfte og indfinde sig til den fastsatte Tid, og Absalon og Jarimar gav ham da Haanden og førte ham til Kongen. Det blev vedtaget, at han skulde betale en stor Sum Penge i Bøde, og han kunde kun opnaa Fred paa de Vilkaar, at han skulde tage sit Land, som han hidtil havde haft som Fædrearv, til Len af Kongen og ombytte sin Frihed med Trældom, idet han ligesom Rygboerne skulde svare Skat. Til Bekræftelse paa denne Overenskomst lovede han at stille Gisler, og derpaa gik han bort ledsaget af de samme, der havde ført ham did. For at han ikke skulde skilles fra dem, uden at der var bleven gjort nogen Stads af ham, gjorde Absalon et Gilde for ham og sine Venner, og ved det drak han saa overstadig og blev saa magtes- og sanseløs, at man knapt skulde tro, han var ved sine fulde fem. Under dette umaadelige Drikkeri glemte han den Værdighed, der var bleven ham berøvet, og i Steden for at græde over den Trældom, han var kommen i, glædede han sig, som om han endnu stadig var en fri Mand. Da han omsider var bleven helt døddrukken, blev han baaren fra Skibet hen i et Telt, og Absalon bød fyrretyve væbnede Mænd at holde Vagt uden for Indgangen til Teltet og passe paa, at der ikke tilstødte ham noget i Løbet af Natten. I den Grad omhyggelige plejer Danskerne at være for, at deres Gjæster ikke skal komme noget til, at de vaager over deres Liv og Velfærd som over deres eget. Bugislav skønnede saa meget paa denne Godhed, at han fik Venderne gjort venlig stemte over for Danskerne, saa at Absalon fik den Løn, han ved sin smukke Handlemaade havde fortjent. Da Bugislav vaagnede om Morgenen og fik øje paa Mændene, der havde vaaget over ham, priste han Danskerne for deres Trofasthed og sagde, idet han berømmede dem i de højeste Toner, at han var mere glad over den Opmærksomhed, Absalon havde vist ham, end bedrøvet over, at han havde maattet give Afkald paa sit Land. Derpaa blev han ført tilbage til det Sted, hvor hans Krigsfolk ventede paa ham, og Dagen efter kom han igjen med de fornemste vendiske Adelsmænd, kastede sig tillige med sin Hustru og sine Børn for Kongens Fødder og bad ydmygt om Forladelse for det langvarige Oprør, han havde anstiftet,

og efter at han dels havde stillet og dels lovet at ville stille Gisler, undsaa han sig ikke ved at tage det Land, hans Forfædre havde ejet, som Len, saa at han for Fremtiden maatte takke en andens Gunst og Naade for det, der var gaaet i Arv til ham. Kongen ynkedes over denne Fyrste, som Nøden havde drevet saa vidt, og syntes, at han nu var straffet haardt nok, hvorfor han rejste ham op og sagde, at han hellere vilde skjænke ham Herredømmet over Landet end indlemme det i sit Rige. Og ikke mindre rørtes Kongen over Bugislavs Sønner, der paa mødrene Side var hans Frænder.

Saaledes opnaaede Knud med ringe Ulejlighed at underlægge sig Venden, hvilket ikke var lykkedes Valdemar til Trods for hans stadige Anstrængelser, saa at Lykken var hans Vaaben endnu gunstigere, end den havde været hans Faders. I samme Stund tørnede vældige Skymasser sammen paa Himlen, og der lød saa vældige Tordenskrald, at baade Danskerne og Venderne forfærdedes derover. Dette holdt spaadomskløgtige Folk for et Varsel om det vendiske Riges Undergang. Bugislav, der nu havde faaet saa mange Beviser paa de Danskes Trofasthed, lagde ogsaa lige til det sidste ved ubrødelig Troskab for Dagen, at han ikke havde glemt den Velgjerning, der var bleven vist ham, ja, da han laa paa sin Døds seng, kaldte han sine Raadgivere til sig og lod dem med Ed forpligte sig til at føre hans Hustru og Børn til Kongen og lade ham dele Riget imellem de umyndige, og hvad Kongen bestemte, skulde de holde sig efterrettelige, som om det var Bugislavs sidste Vilje. Han tvivlede i ingen Henseende om Danskernes Ærlighed og Oprigtighed, som han saa tit havde faaet herlige Beviser paa. Den ædle Herre droges vel ogsaa til Minde, hvor stort Gavn Rygboerne havde haft af stadig at holde trofast Venskab med Danskerne.

